

FORSLAG TIL PLANPROGRAM FOR HOVEDPLAN VANN OG AVLØP. NAMSOS KOMMUNE

Hovedplan vann og avløp 2010 – 2019

Planprogram for hovedplanarbeidet gjennomført som kommunedelplan.
I henhold til: Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) Lov av 2008-06-27 med ikrafttredelse 2009-07-01.
Ansvarlig for planprosessen: Namsos kommune v/bydrift
Ansvarlig myndighet: Namsos kommune.

Dato: 19.2.2010

Egil A. Hov
Prosjektleder.

INNHold

1	Bakgrunn for og formålet med planarbeidet	side	2
1.1	Bakgrunn		
1.2	Formålet med planarbeidet		
1.3	Tidligere hovedplaner for vann og avløp		
2	Planprosessen	side	4
2.1	Frister og deltakelse		
2.2	Opplegg for medvirkning		
2.3	Behov for utredninger		
3	De viktigste problemstillingene	side	5
4	Hovedtrekk i hovedplanens omfang og innhold	side	6

1 BAKGRUNN FOR OG FORMÅLET MED PLANARBEIDET

1.1 Bakgrunn

Kommunen har en sentral rolle som planmyndighet. Gjennom kommunens plikt til å utarbeide en langsiktig arealplan ligger også krav til å angi områder som er båndlagt eller skal båndlegges, bl.a. nedbørfelt for drikkevannskilde. Plan- og bygningsloven angir også hva slags brannvannskapasitet i transportnettet som bør tilstrebes.

For vannforsyninga så har Namsos kommune en god utbygd infrastruktur, men noe er av dårlig teknisk standard og funksjonsevne.

Samlet har de kommunale vannverkene over 4.000 abonnenter i Namsos, Spillum, Klinga, Bangsund, Bangdalen, Vemundvik og Otterøya. Dette viser at ca 85 % av befolkningen i Namsos kommune er tilknyttet kommunal vannforsyning. Vannledningsnettet utgjør ca 120km med 13 trykkforsterkingsstasjoner.

For avløp så har Namsos kommune gyldige utslippstillatelser for alle sine kommunale anlegg og utslipp. De fleste tillatelsene er gitt av Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, men enkelte gamle tillatelser er gitt av tidligere Statens vann- og avløpskontor.

Ca 80 % av befolkningen i Namsos kommune er tilknyttet kommunalt avløpsanlegg. I tillegg er de eiendommene som ikke er tilknyttet kommunalt avløpsanlegg, med i ordningen med kommunal tømning av slam fra private renseanlegg/slamavskillere. Dette innebærer at Namsos kommune yter tjenester innen avløpssektoren til så godt som alle eiendommene i Namsos kommune. Det er 4 renseanlegg med mer enn 1000 Pe tilknyttet, Tiendeholmen RA er det største med 14000 Pe tilknyttet, de øvrige er mindre anlegg i distriktene. Avløpsnettet består av ca. 105 km spillvannsledninger (kloakk), ca 85 km overvannsledninger og ca 20 km fellesledninger (spill- og overvann i samme ledning). Det er 55 pumpestasjoner, 60 overløp, 20 fettavskillere og 23 oljeutskillere.

Hovedplanen for vann og avløp 2010-2019 utarbeides som en tematisk kommunedelplan. Bakgrunnen for dette er bl.a. ønske om å ivareta større medvirkning i hovedplanarbeidet i forhold til befolkning, offentlige instanser og organisasjoner samt styrke det politiske beslutningsgrunnlaget.

RG-prosjekt AS er etter en tilbudskonkurranse engasjert til å være prosjektansvarlig og forfatter av hovedplandokumentet.

1.2 Formålet med planarbeidet

Kommuneplanen for Namsos har nedfelt strategi med bl.a. balanse mellom bruk og vern av naturressurser og miljø. Namsos kommune har sertifisert miljøstyringssystem etter NS-EN ISO 14001 2004. Denne sertifiseringen er

basert på to hovedfaktorer: overholdelse av regelverk og kontinuerlige forbedringer.

Kommunen vil i fremtiden stå overfor utfordringer innenfor vann- og avløpssektoren knyttet til befolkningsvekst og nye bolig- og næringsetableringer. Det er derfor viktig at hovedplanen for vann og avløp koordineres med rulleringen av kommuneplanens arealdel og andre kommunedelplaner for arealbruk.

Planprogrammet vil være nyttig i forhold til organisering og strukturering av hovedplanarbeidet som skal gi kommunen et godt beslutningsgrunnlag for å oppnå målsettingene, og gjøre nødvendige prioriteringer.

I hovedplanen for vann- og avløp trekkes de lange linjene opp ved å formulere overordnede mål og delmål i forhold til kommunens vannforsyning og avløpsordning, klarlegge dagens status på anleggene og få nødvendig oversikt. Hovedplanen har som hensikt å utforme en handlingsplan for planperioden for å nå eller nærme seg egne oppsatte mål samt krav sentrale myndigheter setter gjennom lov og forskrift.

Tilstanden i alle kommunens vannforekomster skal være så nær opp til naturtilstanden som mulig, jf. EUs rammedirektiv for vann

De kommunale vann- og avløpsanleggene skal ha nok kapasitet, og være driftssikre slik at de ikke gir unødvendige ulemper for abonnentene.

Hovedplanene vil omhandle, vurdere og diskutere de nevnte temaenes gjensidige påvirkning, og ende i en handlings- og kostnadsplan som vil være et grunnleggende styringsdokument for det videre arbeide innen sektoren.

Handlingsplanen følger kommuneplanrulleringen og økonomiplanperioden. Det tas sikte på å revidere hovedplanen hvert år.

1.3 Tidligere hovedplaner for vann og avløp

Vann

Namsos kommune har ikke vedtatt politisk noen hovedplan for vannforsyning. I 1994 ble det startet opp et planarbeid med sikte på å få fram en slik hovedplan, men arbeidet ble ikke fullført da pga. mangel på tid og ressurser. Drift- og anleggsavdelingen la fram en administrativ plan kalt hovedplan vann datert 25.05.99.

Avløp

Namsos kommune har ikke vedtatt politisk noen hovedplan for avløp. Det foreligger imidlertid et dokument datert 10.04.89 kalt hovedplan avløp, men som i formen mer er en administrativt vedtatt rammeplan som beskriver utbygging av avløpsanlegg i forskjellige avløpssoner i kommunen. Denne planen er et godt grunnlag for arbeidet med hovedplanen i 2010.

2 PLANPROSESSEN

2.1 Frister og deltakere

Det er foreslått følgende framdriftsplan med arbeidene.

<u>Aktivitet</u>	<u>Tidsrom/uke</u>
1. Melding om oppstart/utarbeidelse av planprogram, vedtas i Drift.	21.4.2010
2. Høring av forslag til planprogram (minimum 6 uker)	Uke 17-23
3. Framlegging i Drift	16.6.2010
4. Fastsetting/vedtak av planprogram KS	17.6.2010
<u>Hovedplan</u>	
5. Utarbeidelse av plan iht. planprogram.	Uke 25-35
6. Framlegging i Drift	8.9.2010
7. Vedtak om å legge forslag til plan ut til offentlig høring - KS	23.9.2010
8. Høring av planforslag (minimum 6 uker)	Uke 39-45
9. Framlegging i Drift	10.11.2010
10. Vedtak av hovedplan i kommunestyret (KS)	25.11.2010

2.2 Opplegg for medvirkning

Organisering av planarbeidet

Prosjektgruppen består av fagpersoner som til daglig arbeider innenfor vann- og avløpssektoren.

I prosjektgruppa deltar følgende:

Egil A. Hov, Namsos bydrift prosjektavdeling, (prosjektleder).
Kristian Foss, Namsos bydrift, driftsavdeling vann- og avløp.
Monica Grindberg, leder Namsos bydrift.
RG-prosjekt AS v/Finn Åge Søråsen, (prosjektansvarlig/forfatter).

Høringsinstanser:

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag,
Nord-Trøndelag Fylkeskommune, Regional utviklingsavdeling
Sametinget
Mattilsynet
Statens vegvesen, Region Midt
NTE
NVE
Naturvernforbundet
Huseiernes landsforbund
Inntil 3 velforeninger

Interne høringsinstanser:

Byggesak- og oppmålingsavdeling.
Namsos bydrift
Eiendomsavdelinga
Kommunelegen
Teknisk sjef

Informasjon, medvirkning og deltakelse:

Forslag til planprogram legges ut på høring i 6 uker. Forslaget sendes ut til eksterne og interne høringsinstanser.

Forslag til planprogram kunngjøres i Namdalsavisa, Trønder-Avisa og på kommunens hjemmeside.

2.3 **Behov for utredninger**

Det er nylig utført en Risiko- og Sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) for avløpssektoren, og likeledes er det for vannforsyning utarbeidet en beredskapsplan som inkluderer ROS-analyse.

Namsos kommune er deltager i Norsk Vanns benchmarkingsstjeneste, dette er et målesystem som skal dokumentere måloppnåelse og utfordringsområder innen vann- og avløpssektoren. Resultatene blir grunnlag for systematisk og målrettet arbeid mot riktig standard for sine tjenester.

Ovennevnte samt andre tilliggende grunnlag vil danne premisser for å avdekke behov og definere tiltak.

Det vil også bli gjort mindre utredninger av alternative løsninger m.m. etter som behovet viser seg.

3 **DE VIKTIGSTE PROBLEMSTILLINGENE**

Avløp

Kommunen har fått utvidet sin myndighet etter ny avløpsforskrift, og det er aktuelt å revurdere og eventuelt lempe på rensekravene til enkelte kommunale anlegg og utslipp.

Fylkesmannen har gjennomført tilsyn for avløpsanleggene i Namsos kommune og påpekt 2 avvik (brudd på utslippstillatelser og mangelfulle HMS-rutiner) og gitt én anmerkning. Avvikene er i ferd med å lukkes, og det som gjenstår vil bli tatt med i hovedplanen. Dette gjelder bl.a. tiltak for å oppfylle kravet om rist og skumskjerm samt driftstidsregistrering på overløp, og om primærrensing ved Tiendeholmen renseanlegg (inkl. overføring fra Spillum renseanlegg) og eventuelt primærrensing ved Gullholmstrand renseanlegg.

I Namsos kommune benyttes matavfallskverner, dette er imidlertid forbudt fra 01.01.07, jf. Avløpsforskriftens kap. 15A, såfremt ikke kommunen gjør unntak

i en forskrift. Den eksisterende tillatelsen er bygd på et vedtak i kommunestyret og ikke i forskrift. Påslippstemaet tas opp og diskuteres.

Slam og silgods fra renseanleggene og private slamavskillere samles inn og kjøres til Namdal Tankrens AS for videre behandling. I følge avfallsforskriften er dette forbudt, men fylkesmannen kan gi, og har gitt Namsos kommune dispensasjon fra forbudet. Dispensasjon gis med bakgrunn i manglende alternativ behandlingskapasitet i en overgangsfase.

På avløpssektoren for øvrig er det fortsatt behov for oppgradering og rehabilitering både av ledningsnett, pumpestasjoner, overløp og renseanlegg.

Vann

For å øke forsyningssikkerheten ved ledningsbrudd og andre uforutsette hendelser vurderes om det er behov for større bassengkapasitet og flere høydebassenger spesielt der det er lange overføringsledninger. Aktuelle plasseringer for nye basseng er Høknesåsen, Bangsund og Vemundvik/Vikan. Det er i dag ingen reservekilde for hovedvannverket, og beskrivelse og vurdering av nødvendige tiltak for å sikre vannforsyningen dersom hovedkilden faller ut, vil være et viktig tema i hovedplanen. Barstadvatnet er vurdert som en mulig reservekilde ut i fra en ekstern rapport.

Tavlåa vannverk har i dag et høyt vannforbruk i forhold til antall abonnenter. Dette sammen med betydelig nattforbruk indikerer store lekkasjer. Mulige tiltak for å identifisere og redusere lekkasjevannmengdene vil være tema i planen.

Det vil være aktuelt å se på om det er formålstjenelig å bygge ut kommunalt nett i områder med spredt bebyggelse.

Helse- og samfunnssikkerhetsperspektivene med godt og sikkert drikkevann og velfungerende avløpshåndtering aktes.

4 HOVEDTREKK I HOVEDPLANENS OMFANG OG INNHOLD

- Tilstanden i alle kommunens vannforekomster skal være så nær opp til naturtilstanden som mulig, jf. EU's rammedirektiv for vann
- De kommunale vann- og avløpsanleggene skal ha nok kapasitet, og være driftssikre slik at de ikke gir unødvendige ulemper for abonnentene
- Befolkning og næringsliv i Namsos skal ha sikker forsyning av nok og godt vann.
- Det skal foreligge beredskapsplan for den kommunale tjenesteytingen innenfor vann og avløp
- De kommunale vann- og avløpsanleggene skal forvaltes kostnadseffektivt
- De kommunale vann- og avløpsanleggene skal ikke innebære fare for liv og helse.
- De overordnede målene danner grunnlag for planprogrammet for hovedplanen. Målene skal utdypes nærmere som konkrete arbeidsmål etter gruppering, kvalitet, kapasitet, sikkerhet og effektivitet.

- Planprogrammet tar sikte på å utrede følgende:
- Beskrive tilstanden for vann- og avløpsforsyningen i Namsos kommune
- Beskrive tilstand, kvalitet og brukerinteresser til kommunens vannressurser.
- Definere arbeidsmål for vann- og avløpsforsyningen
- Definere avvik mellom målsettinger og tilstand
- Kapasitetsvurdering av avløpsrenseanlegg
- Kapasitetsvurdering av vannverk inkl. høydebasseng og transportnett
- Reservevannsløsning for Namsos kommune
- Vurdere utnyttelse av kraftverkspotensialet innen sektoren
- Vurdere energibruken og mulige besparelser
- Vurdere/avklare delegasjon av forurensningsmyndighet til kommunal etat/avdeling, jf. avløpsforskriften §§ 12 og 13.
- Avklare grensesnittet mellom kommunal ledning og privatee stikkledninger.
- Beskrive tiltak for opprydding og sanering av private vann- og avløpsanlegg inkl. avløp fra hyttebebyggelsen
- Helse- og samfunnssikkerhetsperspektivet med godt og sikkert drikkevann og velfungerende avløpshåndtering.
- Beskrive investeringstiltak innenfor hovedplanperioden, bl.a. i forhold til kommuneplanens arealdel, økonomi og gebyrprognose.
- Beskrive drifts- og plantiltak
- Sammenfatte investeringstiltak, drifts- og plantiltak i egen handlingsplan
- Utrede gebyrkonsekvenser i forhold til handlingsplanen der økonomiplan, arealplan, samfunnssikkerhet og lignende er med og setter betingelsene.

